

Duurzaam Samenleven

Coalitieakkoord Diemen 2018 – 2022

Mei 2018

Inhoud

Duurzaam Samenleven.....	3
I. Sterk, divers en betrokken: de gemeente, de gemeenschap en hun samenwerking.	5
I.I. Een sterke gemeente met een zelfbewuste rol in de Regio.....	5
I.II. Een diverse gemeente met gevarieerde voorzieningen en een sterke gemeenschap	6
Diverse gemeenschap	6
Veilige gemeenschap	6
Gevarieerde, uitstekende voorzieningen voor iedereen: onderwijs, sport en cultuur	7
Onderwijs	7
Sport.....	7
Cultuur.....	8
Sterke gemeenschap: Daarom Diemen, economie, welzijn en evenementen	8
I.III. Betrokken: Laagdrempelig en Open Bestuur samen met Raad en Bewoners.	9
II. Een sociaal Diemen, dat kansen biedt aan iedereen.....	10
II.I. Sociaal voor kinderen, jongeren en gezinnen	10
II.II. Kansen voor Diemenaren zonder werk.....	11
II.III. Hulp voor mensen die rond de armoedegrens leven.....	11
II.IV. Ondersteuning voor bijvoorbeeld ouderen en mensen met een beperking	11
III. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is...	13
III.I. Waar we samen werken aan duurzaamheid, energietransitie en minder afval ...	13
Duurzaamheid	14
Energietransitie	14
Minder afval	15
III.II Waar meer mensen betaalbaar kunnen wonen	15
III.III. Waar we verstandig met schaarse ruimte omgaan.....	16
III.IV. Waar we natuur verbinden en groen versterken.....	17
III.V Waar we investeren in een prettige openbare ruimte, klimaatadaptatie en buurtgroen	17
III.VI. Met schone lucht, verkeersveiligheid en goede fiets- en OV voorzieningen	18
IV. Financiën	19
Jaarlijkse prioriteiten	19
Investeren in voorzieningen	19
Meerjarenperspectief	19
VI. Portefeuilleverdeling.....	20

Duurzaam Samenleven

Wij willen duurzaam samenleven.

In een sterk, divers en betrokken Diemen.

Een sociaal Diemen dat kansen biedt aan iedereen.

Een groene, duurzame gemeenschap waar het goed wonen, werken en ontspannen is.

Diemen heeft zich de afgelopen jaren dankzij de inspanningen van inwoners, ondernemers, organisaties, vrijwilligers, ambtenaren, verenigingen en door stabiel bestuur door raad en college weten te handhaven als een sterke gemeente met een goed woon- en leefklimaat. Dat is mede omdat de gemeente dankzij haar schaal nauw aansluit bij bestaande sociale structuren. Diemen is een sterke gemeenschap. Goede voorzieningen dragen daar aan bij.

Het feit dat het nu goed gaat met Diemen als gemeenschap en gemeente is geen vanzelfsprekendheid. De afgelopen bestuursperiodes is de bewuste keuze gemaakt om, ondanks economische tegenwind en grote rijksbezuinigingen, ons voorzieningenniveau op peil te houden.

Ondanks de crisis bleef Diemen solidair met kwetsbare groepen in onze samenleving. Ondanks bezuinigingen voerde Diemen drie grote decentralisaties van belangrijke overheidstaken uit, zonder de druk van die bezuinigingen neer te leggen bij mensen die hulp nodig hebben. Diemen kreeg de bouw van nieuwe woningen vroeg op gang. Onze openbare ruimte, onze natuur, brede samenwerking op duurzaamheid: belangrijke randvoorwaarden voor duurzaam samenleven hebben we samen op peil weten te houden. Ook toen het moeilijk werd.

Samen hebben we de afgelopen jaren de schouders eronder gezet om ervoor te zorgen dat Diemen nu kan groeien en bloeien. Nu is de tijd om samen te oogsten. Te investeren. Niet alleen omdat het kan, maar omdat het moet. Om oude en nieuwe uitdagingen waar we samen voor staan te overwinnen. Om de kansenongelijkheid tussen Diemenaren te helpen verkleinen. Om meer mensen uit armoede en aan het werk te helpen. En om te helpen zorgen dat iedereen in ons diverse, stedelijke dorp de ruimte heeft om zichzelf te zijn. De ruimte om samen te leven.

Iedereen moet in Diemen kunnen wonen, ongeacht inkomen. Nu dat financieel eindelijk kan, gaan we een flink aantal betaalbare woningen bouwen. Maatschappelijke voorzieningen zijn dragers van onze samenleving. We investeren in een middelbare school, meer sport en meer cultuur. Zo maken we ruimte voor ontmoeten en bieden we nog meer kansen voor duurzaam samenleven.

Ruimte is ons meest kostbare goed geworden. We koesteren onze groene ruimte en verzilveren het draagvlak voor een duurzaam Diemen. We investeren in energietransitie, verbinden onze natuur en verkleinen onze afvalberg. Zodat we niet alleen vandaag en morgen prettig samenleven, maar ook onze kinderen straks duurzaam samen kunnen leven.

Wij geloven dat dit akkoord bijdraagt aan breed gedragen doelen. We hebben zoveel mogelijk eerdere inbreng van alle fracties uit de raad opgenomen in dit akkoord en gaan graag nader in gesprek met hen en het maatschappelijk middenveld. Net als voorheen zijn raad, bewoners, ondernemers, organisaties en gemeente samen nodig om de doelen uit dit akkoord te helpen bereiken. Dat vergt het breed en vroeg betrekken bij plannen en projecten. Duurzaam samenleven gaat alleen als we samenwerken.

GroenLinks Diemen

D66 Diemen

PvdA Diemen

Nicole van Engelen

Jeroen Klaasse

Lex Scholten

I. Sterk, divers en betrokken: de gemeente, de gemeenschap en hun samenwerking.

Alle partijen in de raad zien Diemen als sterke, onafhankelijke gemeente. De afgelopen jaren toonde Diemen zich stabiel en bestuurskrachtig. We werken samen in de regio om onze bestuurskracht en die van buurgemeenten te versterken. Samenwerking versterkt de kracht van Diemen en tegelijk hebben wij de Regio en haar inwoners ook wat te bieden.

Een stedelijk dorp, met veel zelfstandige mensen die hun eigen pad volgen, maar ook een sterk maatschappelijk middenveld. Een sterke lokale zorgstructuur. De aanwezigheid van een krachtige, betrokken gemeentelijke organisatie en bestuur op de schaal van Diemen is de unieke kracht die we willen behouden en versterken.

We kiezen daarom ook voor verbinding onderling. We willen meer diverse groepen met de gemeente en elkaar helpen verbinden. We zien de grote meerwaarde van de Diemense gemeenschap. Onze sportverenigingen, ondernemers of organisaties voor ouderen, het welzijnswerk, maar ook kerken en culturele organisaties en verenigingen, of bewoners die evenementen organiseren of voor elkaar opkomen. Die gemeenschap, onze ligging, ons voorzieningenniveau en onze bereikbaarheid dragen bij aan ons sterke vestigingsklimaat.

Diemen groeit. De komende jaren gaan we dan ook investeren in uitstekende voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, zorg, cultuur, sport en recreatie. We houden aandacht voor veiligheid. Zo blijft Diemen een aantrekkelijke gemeente voor haar inwoners en wordt de samenhang in de Diemense gemeenschap versterkt. Daarom Diemen!

We kiezen voor een betrokken en laagdrempelige overheid. Om de doelen van dit akkoord te bereiken is een goede dialoog tussen inwoners, bedrijven, organisaties en een betrokken gemeente essentieel. Ook de groei van Diemen en de wens tevens die nieuwe inwoners te betrekken onderstrepen dat.

I.I. Een sterke gemeente met een zelfbewuste rol in de Regio

De gemeente Diemen staat door haar schaal dichtbij burgers. Juist deze schaal versterkt onze bestuurskracht, omdat die aansluit aan op de bestaande sociale en ruimtelijke infrastructuur. Diemen kiest vanuit die houding voor zelfbewuste en solidaire samenwerking binnen de Regio. Samenwerking binnen DUO+, Amstelland-Meerlanden, de Metropoolregio Amsterdam hoort daar natuurlijk bij.

- Samen met buurgemeentes binnen de Metropoolregio Amsterdam en andere partners werken we aan gemeente-overstijgende regionale thema's als de complexe (jeugd-) zorg, woningmarkt, verkeer, openbaar vervoer, duurzaamheid en de economie.
- Daar waar aansluiting bij of het starten van regionale initiatieven de gemeentelijke doelen ten aanzien van bijvoorbeeld klimaat of armoedebeleid ondersteunen, stellen we ons op als actieve partner
- De samenwerking met Uithoorn en Ouder-Amstel wordt – zonder uitbreiding van het takenpakket – voortgezet binnen DUO+.

- Terwijl we oog blijven hebben voor de uitgangspunten ten tijde van de totstandkoming {kwetsbaarheidsreductie, kwaliteit en kosten}, zijn we tegelijkertijd realistisch over de ontwikkeling van kosten: de groei van Diemen vraagt – met of zonder DUO+ – om het beschikbaar stellen van meer geld voor de nu in DUO+ ondergebrachte taken.
- De wens tot het reduceren van kwetsbaarheid vraagt versterking van de werkvloer en het management. We zijn bereid daarin te investeren, mits die investering de kwaliteit en de ruimte voor maatwerk vergroot.

I.II. Een diverse gemeente met gevarieerde voorzieningen en een sterke gemeenschap

Diverse gemeenschap

We willen dat iedereen in Diemen zichzelf kan zijn. Dat is lang niet altijd vanzelfsprekend. Diemen is rijk aan een diverse bevolkingssamenstelling, zowel als het gaat om etniciteit, ten aanzien van inkomen, religie, leeftijd, sekse, genderidentiteit of seksuele orientatie. Niet alle groepen in onze gemeenschap zijn in dezelfde mate betrokken bij elkaar, bij andere inwoners of bij de gemeente. Daarom houden we meer rekening met de diversiteit van Diemen bij het opstellen van beleid en ondersteunen multiculturele en andere kleurrijke initiatieven.

- De gemeente ondersteunt initiatieven die het contact tussen verschillende bevolkingsgroepen en hun binding met de gemeente vergroten en faciliteert zelforganisatie en overleg door bewoners van alle achtergronden.
- Ook wordt in overleg met scholen gewerkt aan het helpen faciliteren van ruimte en materiaal voor burgerschap en diversiteit.
- De afgelopen jaren is het LHBT+ beleid gestart en zijn samen met Pink Diemen LHBT+ initiatieven vanuit de bevolking met succes ondersteund. Die inzet wordt voortgezet. Daarnaast wordt komende tijd actief gewerkt aan het uitbouwen van LHBT+ beleid naar diversiteitsbeleid.
- Manieren om multiculturele inwoners beter bij de samenleving, elkaar en de gemeente te betrekken, zoals bijvoorbeeld het zogenaamde buurvrouwen-contact gericht op allochtone vrouwen, worden ondersteund.
- De gemeente werkt volop mee aan regionale initiatieven als het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam.

Veilige gemeenschap

Diemen heeft een prettig woon- en werkklimaat. Op sommige plekken vraagt dat meer dan op andere. Daar waar {sociale} veiligheid of leefbaarheid vraagt om extra inzet bieden we die wijkgericht. Veiligheid is een essentiële voorwaarde voor een samenleving waarin iedereen meer kan doen. De verbeteringen op het gebied van handhaving en toezicht hebben bijgedragen aan de verbetering van de veiligheid, maar we blijven waakzaam.

We zetten mankracht en middelen informatie-gestuurd in en bepalen per situatie welke instrumenten we inzetten. Cameratoezicht wordt beperkt ingezet en als subsidiair instrument gezien. We blijven focussen op veiligheid in de openbare ruimte. We zetten daarbij niet alleen

repressieve instrumenten in, maar blijven samenwerken met justitie, politie, Boa's, jongerenwerk en jeugdhulpverlening en zonodig met buurgemeenten.

- We zetten de inzet van beveiliging op Bergwijkpark en de Campus Diemen Zuid voort op het reguliere niveau.
- We blijven investeren in Operatie Scheerlicht.
- We zetten de inzet van mediation, straatcoaches en buurtbemiddeling voort.
- We blijven de samenwerking met wijkagenten versterken
- We hebben aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.

Gevarieerde, uitstekende voorzieningen voor iedereen: onderwijs, sport en cultuur

Hoogwaardige voorzieningen vormen belangrijke dragers voor de gemeenschap. Dat geldt zowel voor de Brede Scholen waar zo hard aan is gewerkt de afgelopen jaren, als voor onze sport- en cultuurvoorzieningen. De groei van Diemen en de diversiteit van onze bevolking vragen om investeringen in een gevarieerd voorzieningenaanbod. Goede en diverse voorzieningen stimuleren ontmoetingen en vergrotende sociale cohesie.

Onderwijs

Goede onderwijsvoorzieningen dragen bij aan meer verbondenheid en samenhang binnen de Diemense samenleving. Dat geldt voor de kinderen, maar ook voor hun ouders. Belangrijk is dat in elke wijk een goede brede school functioneert die zowel een spil in als een spiegel van de wijk is. Een middelbare school versterkt de binding van een significant deel van de 12- tot 18-jarigen met Diemen. Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van de Diemense jeugd. Ieder kind, ongeacht afkomst, geloofsovertuiging of sociaal economische achtergrond, moet alle mogelijkheden hebben tot het volgen van onderwijs.

- Samen met de OSB zetten we vol in op de vestiging van een middelbare school in Diemen.
- De voorbereiding op goed onderwijs start al met spelend leren op de leeftijd van 2,5 jaar met goede vroege en voorschoolse educatie (VVE) voor kinderen die daar recht op hebben. Vrijwel alle Diemense kinderen zitten op een vorm van kinderopvang, dit is van belang voor hen en voor hun ouders.
- Naast de reguliere lessen dient op de Diemense basisscholen ook een goed aanbod te zijn aan bewegingsonderwijs, cultuur- en natuureducatie alsmede aandacht voor diversiteit en burgerschapsvorming. We continueren de inzet van gemeentelijke middelen voor extra bewegingsonderwijs en schoolzwemmen.
- Diemen waardeert leerkrachten en we bevorderen Diemen actief als aantrekkelijke woonplaats voor leerkrachten aan Diemense scholen.
- We blijven inzetten op Brede Scholen in het basisonderwijs waar we peuterspeelzalen, kinderopvang en naschoolse opvang zoveel mogelijk onderbrengen
- We bieden daar ruimte voor en samenwerking met partners zoals sportverenigingen, de muziekschool, Stichting Welzijn Diemen (SWD), en andere activiteiten.

Sport

Inwoners van alle leeftijden moeten kunnen sporten en bewegen. Door te sporten blijven mensen niet alleen fitter, het brengt mensen ook letterlijk en figuurlijk bij elkaar. Daarom is

sport van groot belang voor de leefbaarheid in Diemen. De gemeente is onmisbaar als het gaat om het aanbieden van zowel binnen- als buitensportaccommodatie. Daar investeren we flink in. Zowel sportverenigingen als buurtsportcoaches hebben een belangrijke rol bij het in beweging brengen van jong en oud.

- Accommodatie met twee velden realiseren voor Hockeyclub Diemen.
- We realiseren een nieuwe sporthal op de plek van de oude blaashal.
- Toekomst voor honkbalvereniging TIW Survivors veilig stellen binnen of buiten Diemen.
- Uitbreiding van mogelijkheden om in de openbare ruimte te sporten en te bewegen.
- Meer aandacht voor sport en beweging binnen het Diemense welzijnsaanbod.
- Samenwerken met sportverenigingen en buurtsportcoaches om meer Diemenaren aan sportieve activiteiten te laten deelnemen.

Cultuur

Cultuur is van iedereen, voor iedereen en voor iedereen anders. Het geldt als een inspiratiebron voor creativiteit, maar ook een reflectie van de diversiteit in de samenleving en de identiteit van Diemen. Cultuur brengt mensen samen, bijvoorbeeld in Theater De Omval of op een van de Diemense festivals en evenementen. De komende jaren gaan we aan de slag met de opvolging van de cultuurnota. We koesteren onze weinige overgebleven cultuurhistorische monumenten. De komende jaren willen we op enkele plekken kunst in de openbare ruimte plaatsen dat bij Diemen en de betreffende buurt past.

- We investeren in de (mogelijke) huisvesting van de OBA bij Theater De Omval.
- We koesteren cultuurhistorie en behouden monumenten zoals de Grote Rietschuur en de Pastorie door er een toekomstbestendige bestemming aan toe te kennen.
- We steunen goede initiatieven op het gebied van cultuureducatie voor jonge Diemenaren.
- Indien de mogelijkheid zich voordoet, staan we positief tegenover de komst van culturele broedplaatsen.

Sterke gemeenschap: *Daarom Diemen*, economie, welzijn en evenementen

We geloven in de onderlinge verbondenheid van de inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen die samen Diemen maken. Samen met een groeiend aantal partners gaan we de komende 4 jaar door met het versterken van de identiteit en het imago van Diemen onder de vlag van ‘Daarom Diemen’, gebruikmakend van verschillende communicatiekanalen. Diemen moet een plek zijn waar mensen met plezier wonen, werken en recreëren. Juist deze mensen zijn voor Diemen de belangrijkste ambassadeurs.

Bestaande en nieuwe activiteiten van Diemenaren die ontmoeting versterken zijn belangrijk en worden gefaciliteerd. We hebben ook speciale aandacht voor het betrekken van bewoners van Plantage De Sniep en Holland Park bij de Diemense samenleving. Het welzijnswerk onder Stichting Welzijn Diemen en maatschappelijke netwerken als Diemen Voor Elkaar blijven een essentiële schakel in de sociale infrastructuur van Diemen.

Diemen biedt plek aan een groot aantal bedrijven en meer dan 16.000 werknemers. Ook zij zijn gebaat bij een groene, veilige en prettige gemeente. Wij nemen in onze afwegingen ook hun belang mee. Het vestigingsklimaat voor grotere en kleinere bedrijven in de gemeente

Diemen wordt versterkt en beter voor het voetlicht gebracht. De goede samenwerking met Ondernemend Diemen wordt voortgezet evenals de bedrijvenpanels op de bedrijventerreinen.

- We investeren in het doorontwikkelen van Daarom Diemen en activiteiten die de levendigheid en saamhorigheid in Diemen versterken.
- We blijven initiatieven als Diemen voor Elkaar ondersteunen.
- We zetten in op minimaal één nieuw Huis van de Buurt in de komende vier jaar. Bij voldoende vraag zetten we in op twee.
- We steunen initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- We hebben ook oog voor de wereld buiten Diemen en verhogen de bijdrage voor Ontwikkelingssamenwerking.
- De komende periode blijven we aandacht geven aan initiatieven voor nieuwe evenementen. Bestaande en nieuwe evenementen dragen zoveel mogelijk bij aan ontmoeten en verbinden. Daarbij is aandacht voor diversiteit.
- Speciaal voor nieuwe jongerenactiviteiten komt er een potje voor initiatieven van jongeren zelf.

I.III. Betrokken: Laagdrempelig en Open Bestuur samen met Raad en Bewoners.

We willen de betrokkenheid van meer bewoners en organisaties bij het gemeentelijke beleid vergroten. Daarnaast vinden we het belangrijk de gemeenteraad actief in de gelegenheid te stellen betrokken te zijn bij beleidsvoorbereiding en kaderstelling. Meer dialoog met inwoners en organisaties betekent immers ook meer invalshoeken en een brede afweging in de gemeenteraad.

- Samen met de Raad geven we deze betrokkenheid vorm.
- De nieuwe inrichting van de ontvangst-, ontmoetings- en gespreksruimten op de begane grond van het gemeentehuis worden hierbij benut als kans voor laagdrempeliger bestuur.
- We blijven werken aan het versterken van onze participatieprocessen en het ondersteunen van de initiatieven van burgers. We zijn bereid daarin te investeren.
- Gezien de aard, omvang en reikwijdte van de nieuwe omgevingswet zijn wij van mening dat voor het opstellen van een omgevingsvisie en omgevingsplan niet alleen een stevige en intensieve betrokkenheid van de Raad noodzakelijk is, maar dat ook gezorgd moet worden voor een stevige betrokkenheid van inwoners en organisaties. Hiervoor zal samen met de Raad een plan van aanpak worden opgesteld.
- We blijven inzetten op het zoveel mogelijk betrekken van inwoners en het versterken van participatie. Door betere participatie ontstaan immers betere afwegingen. We ontwikkelen bestaande initiatieven door, en zetten in op breder bereik, in dit verband willen wij de communicatie vanuit de gemeente versterken.
- We blijven werken aan het in de praktijk brengen van het REK-manifest, waardoor niet de regels zelf, maar de bedoelingen erachter leidend zijn.

II. Een sociaal Diemen, dat kansen biedt aan iedereen

De afgelopen periode is hard gewerkt aan de opbouw van voorzieningen en het netwerk van hulp voor mensen die daar een beroep op moeten doen. Jongeren en hun ouders, ouderen en volwassenen die extra aandacht nodig hebben. Zo staat het Brede Hoed-team, voor steun aan mensen die verschillende hulpvragen tegelijk hebben en het niet alleen meer redden, als een huis.

Daarnaast is het Huis van de Buurt in Diemen-Zuid een ontmoetingsplek voor zeer verschillende groepen Diemenaren geworden. De Ouder-Kindcoaches in de scholen zijn vertrouwde gezichten voor leerkrachten en vaak ook voor kinderen geworden.

Het Brede Hoed Netwerk, dat het verband tussen alle hulpverleners in Diemen aanbrengt is in ontwikkeling. De integrale klantbenadering, waardoor alle mensen die de gemeente benaderen met een hulpvraag op dezelfde brede wijze worden geholpen, is geëvalueerd en gaat zich verder ontwikkelen. En dat alles is gelukt binnen de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

Nu komt het erop aan de volgende stappen te zetten. Er wordt verder gewerkt aan het centraal stellen van burgers met een hulpvraag. Dit gebeurt door ontschotting tussen verschillende soorten hulp, door het focussen op een vraaggestuurde aanpak, en door voor enkele groepen projectmatig extra aandacht en ondersteuning in te zetten. Daar waar hiertoe de creatieve ruimte van ambtenaren en mate van ondersteuning en begeleiding moeten worden vergroot, doen we dat.

II.I. Sociaal voor kinderen, jongeren en gezinnen

De afgelopen jaren is succesvol ingezet op het overnemen van jeugdzorgtaken van de provincie, de daarbij gepaard gaande bezuinigingen zijn zoveel mogelijk opgevangen, zonder dat jongeren of gezinnen in de jeugdzorg daar last van ondervonden. De komende jaren is het tijd om het stelsel door te ontwikkelen:

- Er komt in de komende periode een tweede en zo nodig een derde Huis van de Buurt.
- Het Brede Hoed-team, dat nu intensieve hulpvragen in beginsel binnen 26 weken moet afronden, krijgt extra capaciteit om zwaardere opgaven langer te kunnen begeleiden. Onder meer in verband met de taken die afgeschaald worden door Veilig Thuis.
- Het Brede Hoed Netwerk wordt verder versterkt door de afspraken met de deelnemende organisaties over deelname aan netwerkbijeenkomsten aan te scherpen en de middelen daarvoor beschikbaar te stellen.
- De onafhankelijke clientondersteuning van ouders en jongeren bij het voeren van eigen regie over hun zorg en hun perspectiefplannen wordt versterkt.
- De formatie voor de Ouder-Kindcoaches wordt verdubbeld. De scholen wordt gevraagd hun bijdrage (van 10%) eveneens te verdubbelen.
- De verschillende aspecten van jeugd- en jongerenbeleid worden beter geïntegreerd, met speciale aandacht voor 'overgangsmomenten': bijvoorbeeld van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, of van de ene soort zorg naar de andere.
- We zetten de inzet van buurtsportcoaches en jongerenwerk voort.

II.II. Kansen voor Diemenaren zonder werk

We willen dat mensen naar vermogen meedoen aan arbeidsmarkt of samenleving. Naar vermogen zelfstandig functioneren, participeren of het verwerven van inkomen uit arbeid zijn hoofddoelstellingen. We hanteren daarbij het gehele wettelijke instrumentarium en leveren maatwerk. Centraal blijven de snelle en correcte afhandeling van bijstandsaanvragen en het geven van goede voorlichting.,

Niet alle Diemenaren hebben geprofiteerd van het aantrekken van de economie. Langdurige, duurzame uitstroom naar regulier werk heeft altijd de voorkeur, ook als dat een langere investering in om- of bijscholing vergt. Daarom maken we extra geld en inzet vrij voor het naar werk begeleiden van langdurig werkloze Diemenaren met een afstand tot de arbeidsmarkt, met een speciale focus op:

- 50-plussers.
- Diemenaren met een arbeidsbeperking, waarbij we bij beschut werk streven naar maatwerk.
- Jongeren tot 28 jaar die werk of een stage in de regio zoeken.
- Statushouders.

II.III. Hulp voor mensen die rond de armoedegrens leven

Diemen is een sociale en solidaire gemeenschap. De gemeente heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in het op peil houden van het armoedebeleid. We blijven ook nu staan voor een stevig en robuust stelsel van inkomensondersteuning en armoedebeleid. Diemenaren die moeite hebben om rond te komen verdienen dat. De komende jaren wordt verder gewerkt aan het beter onder de aandacht brengen ervan, aan het versterken van de integraliteit, en aan het bieden van maatwerk.

- We besteden meer tijd en aandacht aan het bieden van armoedevoorzieningen op maat. Daarvoor komt extra ambtelijke ondersteuning.
- Er komt daarnaast een projectmatige aanpak voor het terugdringen en voorkomen van schulden en het verlichten van incassostress.
- We versterken de signaalfunctie van partners, waaronder scholen, verder.

II.IV. Ondersteuning voor bijvoorbeeld ouderen en mensen met een beperking

We vinden het belangrijk dat ouderen, maar ook mensen met een beperking thuis kunnen {blijven} wonen. Juist voor hen is een goede sociale infrastructuur, fijnmazig openbaar vervoer en een goede openbare ruimte van belang. De komende periode zal de integraliteit van ouderenbeleid worden versterkt. We betrekken hen bij nieuwe voorzieningen zoals een nieuw Huis van de Buurt.

- We hebben aandacht voor en overleg met mensen met een beperking en ouderen bij de inrichting van publieke voorzieningen en openbare ruimte.
- Er wordt een voorstel uitgewerkt voor het afschaffen van de eigen bijdrage in de WMO.
- Een aanpasbare woningvoorraad helpt mensen langer zelfstandig te wonen. We zetten

daar bij renovatie en nieuwbouw op in.

- We verruimen het aantal mensen dat aanspraak kan maken op een Stadspas.
- Waar thuiszorg op maat door kleinschalige aanbieders thuisverpleging en huishoudelijke hulp helpen bij thuis wonen, stimuleren we dat actief.
- Mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties zijn onmisbaar. We zoeken naar manieren hen te ontlasten, zoals een uitblaasdag.
- De aanpak van huisbezoeken van ouderen in het kader van de eenzaamheidsbestrijding wordt geïntensiveerd.
- Met de raad wordt een Actieplan Eenzaamheid uitgewerkt, waarbij ook gekeken wordt naar het versterken van de positie van Huizen van de Buurt als ontmoetingspunt.

CONCEPT

III. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

We zien de urgentie van de klimaatcrisis. Die gaat de gemeente, alle inwoners, ondernemers en organisaties in Diemen aan. Alleen samen kunnen we de uitdagingen waar de klimaatcrisis ons voor stelt oplossen. Daarvoor is gelukkig veel enthousiasme in onze gemeenschap.

Duurzaamheid wordt steeds meer onderdeel van verschillende beleidsterreinen. De brede keuze voor een duurzame en groene samenleving is ook terug te zien in de prioriteit die dit akkoord geeft aan onder andere het verminderen van de afvalstroom en het versterken van de natuur om Diemen en het groen in Diemen. Klimaatadaptatie en de 'ontstening' die dat vereist wordt benut om de openbare ruimte nog meer in te richten op veelzijdig gebruik en ontmoeting.

We willen dat inkomen niet bepaalt wie er in Diemen kan wonen. Mensen met een lager inkomen en mensen met een middeninkomen moeten ook een thuis kunnen blijven vinden. Ook willen we dat meer Diemense jongeren in Diemen een eigen plekje vinden. Nu er zich weer kansen voordoen om nieuwe betaalbare woningen te realiseren, grijpen we die aan. We blijven zorgen voor een prettig woon en leefklimaat en een gezond vestigingsklimaat voor bedrijven. Alleen al daarom blijven een veilige, prettige openbare ruimte en goede fiets en OV-verbindingen essentieel.

De nieuwe Omgevingswet, die in 2021 ingaat, voegt 20 ruimtelijke regelingen bij elkaar. De werkwijze van gemeente, bestuur en raad zullen hierdoor aanzienlijk veranderen. Doel van het rijk is om initiatiefnemers {eigenaren van grond en gebouwen} meer mogelijkheden te geven eigen plannen en voorstellen te realiseren. Die plannen worden getoetst aan een vooraf op te stellen Omgevingsvisie, die betrekking zal hebben op de hele 'fysieke leefomgeving' {o.a. cultureel erfgoed, energie-infrastructuur, landbouw, landschap, ruimtelijke ordening, gezondheid, milieu, natuur en water}.

De veelomvattendheid van de systeemwijziging, maar ook het feit dat raad en belanghebbenden *per geval* minder grip hebben op ruimtelijke vraagstukken, maken dat we – als raad en college – *vooraf*, bij opstelling van Omgevingsvisie en de Omgevingsplannen, zoveel mogelijk mensen zo vroeg mogelijk zullen moeten betrekken.

Ondertussen zullen we keuzes moeten blijven maken, omdat de groei van Diemen, de woningnood en de wens voor goede openbare ruimte, nieuwe voorzieningen en vergroening daarom vragen. De uitgangspunten daarvoor zijn, gebaseerd op de nu beschikbare informatie, vastgelegd in dit akkoord.

III.I. Waar we samen werken aan duurzaamheid, energietransitie en minder afval

De komende periode zetten we samen de schouders onder de verduurzaming van Diemen, we jagen maatschappelijk initiatief aan, brengen vraag en aanbod bij elkaar. Samen verkleinen we de Diemense afvalberg. We faciliteren lokale coöperaties die helpen bij energie-transitie. We zoeken lokale en regionale samenwerking.

Duurzaamheid

De afgelopen jaren is gebleken dat er enorm potentieel in de Diemense samenleving zit als het gaat om verduurzaming. Ondernemers, organisaties, verenigingen, de gemeente, en individuele Diemenaren werkten samen aan het Actieplan Daarom Duurzaam Diemen. Dat maatschappelijk draagvlak, en de urgentie van de klimaatcrisis, maken dat we die acties maximaal willen helpen verwezenlijken.

- We werken samen met de hele raad en bewoners, ondernemers, scholen en maatschappelijke initiatieven zoals Daarom Duurzaam Diemen om onze gedeelde doelen te verwezenlijken, bijvoorbeeld door een Duurzaamheids Pact.
- We bieden ondersteuning en ruimte voor maatschappelijk initiatief dat bijdraagt aan de verduurzaming van Diemen. Daar waar sprake is van een vliegwieleffect, investeert de gemeente gericht.
- Diemen faciliteert de acties uit het actieplan Daarom Duurzaam Diemen en helpt bij het doorontwikkelen en aanjagen hiervan.
- De ambtelijke capaciteit voor klimaat en duurzaamheid wordt aanzienlijk uitgebreid.
- De gemeente zet door met het verduurzamen van de eigen organisatie en gebouwen. We versnellen de overgang naar LED verlichting.

Energietransitie

De gemeente kan de grote opgaves binnen met name de verduurzaming van bestaande bouw niet alleen bolwerken. In afwachting van middelen en maatregelen van het Rijk gaan we niet zitten afwachten. Naast het ondersteunen van maatschappelijk initiatief focust de gemeente op de 'makelaarsfunctie': bijvoorbeeld door het bij elkaar brengen van de vraag naar geschikte daken en het aanbod aan Diemenaren dat graag zonnepanelen wil, en op ontzorgen.

- Bij nieuwbouw die nog niet planologisch of contractueel vastligt worden uitsluitend gasloze woningen gepland. Deze zijn minimaal nul-op-de-meter, waarbij gestreefd wordt naar energie-positief.
- Met corporaties en huurders worden afspraken gemaakt over de verduurzaming van sociale huurwoningen.
- De gemeente ondersteunt de oprichting en het functioneren van één of meer zon- en wind-coalities, geschikte daken worden daartoe in kaart gebracht. Ook gemeentelijke grond en daken worden daarbij actief aangeboden.
- Keuzes voor warmtebronnen, zoals warmtenetten en WKO, worden in kaart gebracht en kansen in de tijd geplaatst.
- Diemen zoekt maximaal aansluiting bij regionale en landelijke initiatieven om één of meerdere wijken van het gas af te halen. Kansen in Diemen worden actief benut, waarbij {ook} externe financieringskansen worden gezocht.
- In het Diemberbos is ruimte voor minimaal drie windmolens, de gemeente blijft strijden voor provinciale toestemming.
- We zoeken naar manieren om energiearmoede te bestrijden en hebben bij energietransitie aandacht voor mensen met een lager inkomen.

Minder afval

De afgelopen jaren zijn stappen gezet in verbetering van het afvalinzamelsysteem. Toch produceert de gemiddelde Diemenaar op dit moment meer dan van 220 kilo restafval. We hebben in dat opzicht een achterstand. Hoe meer we weten van de lokale en wereldwijde gevolgen van onze afvalberg, hoe meer we erkennen dat ons huidige systeem niet past bij de noodzakelijke overgang naar een meer circulaire samenleving. We investeren in significante reductie van afval en in het bijzonder restafval.

- Het Diemense afvalbeleid komt in het teken te staan van scheiding en reductie. Doel is het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kilo.
- Een wijziging van het afvalsysteem is daarbij onvermijdelijk.
- Belanghebbenden, burgers en Daarom Duurzaam Diemen worden betrokken bij het vormgeven hiervan.
- De effectiviteit van positieve financiële prikkels wordt hierbij betrokken.

III.II Waar meer mensen betaalbaar kunnen wonen

De laatste 10 jaar zijn, naast studentenwoningen, in Diemen alleen vrije sector huurwoningen en koopwoningen gebouwd c.q. in aanbouw genomen (in totaal 3.500). Hiervan zijn er ca. 1.100 vrije sector huur, waaronder kleine middenhuur woningen, en 2.400 koop, waaronder betaalbare koopwoningen. Door de beperkte financiële positie van Gemeente en woningcorporaties is er sinds 1998 geen sociale huurwoning gebouwd. Voor de middeninkomens zijn de afgelopen jaren in Diemen ca. 250 koopwoningen met een prijs tot €225.000 gebouwd en zijn er ca. 90 startersleningen verstrekt.

We zien de noodzaak om, nu dat eindelijk kan, de achterstand in de bouw van nieuwe sociale huurwoningen in te lopen. Mede vanwege de doorstroming vanuit sociale huur, zetten we ook in op de beschikbaarheid van aanzienlijk meer betaalbare middenhuur woningen.

- Buiten de projecten die al vastgelegd zijn zien wij mogelijkheden om in totaal 2.833 woningen te bouwen. Het gaat dan om de locaties Holland Park-West, Holland Park-Zuid, en de zoeklocaties Griend, de Venser, Harmonielaan en Buitenlust. Voor de programmering is het volgende afgesproken; 1085 sociale huurwoningen, 600 middenhuur woningen en 1.148 vrije sector koop/huur. Verder willen we de bouw van kleinere koopwoningen stimuleren. Deze zijn qua prijs ook voor middeninkomens geschikt.
- Bij de 600 middenhuur woningen wordt bij de eerste verhuur voorrang gegeven aan Diemense kandidaten.
- We zorgen dat wat we als middenhuur woning bouwen ook middenhuur blijft.
- Het kabinet wil de huisvestingswet per 1 juli 2019 veranderen. Deze verandering geeft gemeentes de mogelijkheid om alle middeldure woningen in de huisvestingsverordening op te nemen. Daardoor kunnen we woningen ook na de eerste oplevering daadwerkelijk aan middeninkomens toewijzen met een

voorrangsregel voor inwoners van Diemen en doorstromers. Dit voornemen zullen we in de woonvisie toevoegen.

- De maximale huurhoogte en het maximale inkomen van de groep middenhuurders aan wie wordt toegewezen, worden nader uitgewerkt en vastgesteld bij de woonvisie.
- De huidige regeling voor startersleningen blijft gehandhaafd.
- Onderzocht wordt op welke wijze en in welke omvang er regelingen komen voor duurzaamheidsingrepen in de eigen woning en aanpassing van de eigen woning om deze levensloopbestendig te maken.
- Voor de in het najaar van 2018 vast te stellen woonvisie gaan raad en college in overleg over thema's als het beperken van vakantieverhuur en overbewoning, verbeteren van de doorstroming, zoveel mogelijk toewijzen aan Diemenaren, aanpassing van de urgentiecriteria en huisvesting van ouderen en jongeren en statushouders.
- Natuurinclusief en circulair bouwen worden gestimuleerd.

III.III. Waar we verstandig met schaarse ruimte omgaan

Door de snelle groei van Diemen wordt ruimte in rap tempo schaars. De snelle groei vraagt tegelijkertijd om nu al keuzes te maken voor de omvang en de plek van voorzieningen, woningbouw, groen, verkeer, ontspanning en bedrijven. Bij de opgave voor woningbouw en voorzieningen binnen de bebouwde kom zijn, gebaseerd op de beschikbare informatie de volgende uitgangspunten vastgelegd:

- De voorkeurslocatie voor de middelbare school is bij het Duran zwembad.
- Naast de bestaande Bernhardsporthal wordt een tweede sporthal gerealiseerd.
- Van het huidige park Spoorzicht wordt 50% behouden als groengebied. Dit deel wordt door versterking van verbindingen ecologisch belangrijker. Tevens wordt het bezoekersvriendelijk ingericht. Er wordt geïnvesteerd in de biodiversiteit en natuurwaarden en de ecologische verbinding met omliggende gebieden wordt versterkt.
- Op de andere 50% komen maximaal 2 hockeyvelden, een kantine met een zo openbaar mogelijk karakter en uitstraling. Voor parkeren en de ontsluiting van de wijk wordt een inpasbare oplossing ontworpen.
- Gebruik van deze 50% voor hockey is onnodig, als blijkt dat binnen drie jaar een hoogwaardige hockeyvoorziening elders in Diemen kan worden gerealiseerd, eventueel door het verplaatsen van de honkbal accommodatie naar Amsterdam.
- Het huidige Ajax-pad en het gebied van de Oosterringdijk tot aan de Hartveldseweg wordt heringericht. Dit gebied wordt ingericht voor verblijf en ontspanning met een uitdrukkelijke aandacht voor groen, water, flora en fauna.
- De vanwege de ondertunneling uitgestelde opknopbeurt van het Van Gemertplantsoen wordt hierbij betrokken. Onderzocht wordt of het parkeren ten behoeve van het station in de definitieve situatie kan worden ingepast, zonder aantasting van het groene karakter. Het aantal parkeerplekken zal hierbij ten hoogste gelijk blijven aan de huidige stationsparkeercapaciteit bij het station Diemen.
- De bestaande ruimte voor stationsparkeren wordt inclusief de ruimte die ontstaat door de voor de tunnelaanleg noodzakelijke sloop van de 4 woningen bij Spoorzicht gereserveerd voor sociale woningbouw.
- De locatie bij Griend, Buitenlust en de vrijkomende locatie van de Venser zijn in beeld als zoeklocatie voor sociale woningbouw.

III.IV. Waar we natuur verbinden en groen versterken

We zijn trots op de hoeveelheid hoogwaardige natuur om en soms in ons dorp. Rond Diemen bevinden zich prachtige natuurgebieden, zoals het Diemberbos, de Weilanddriehoek, het PEN-bos en de Diemer Vijfhoek. Dit is het leefgebied van flora en fauna en essentieel voor het leggen van ecologische verbindingen. Natuur biedt ruimte om te ontspannen, ontmoeten en om te sporten. Daarom maken we werk van de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. We verbinden Diemense natuur beter. Waar mogelijk versterken we de 'ecologische hubfunctie' van groene plekken in het dorp, zoals Spoorzicht.

- Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen en bedrijfsruimten vindt plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. Wijziging en aanpassing in de bebouwing kan alleen als deze bijdraagt aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.
- De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming, de huidige provinciale ruimtelijke verordening is uitgangspunt.
- Plannen voor wijziging en aanpassing in de bebouwing van het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.
- Er wordt gewerkt aan een Diemense 'Hoofdgroenstructuur'. We maken extra geld vrij voor het investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.
- We willen dat meer mensen genieten van het groene buitengebied, als een plek van rust en ontspanning. Daarom willen we investeren in allerlei vormen van recreatie zolang dit de natuurwaarden van het gebied niet aantast. Een voorbeeld hiervan is een strandje aan De Diem.

III.V Waar we investeren in een prettige openbare ruimte, klimaatadaptatie en buurtgroen

De openbare ruimte is de huiskamer van Diemen, waar mensen elkaar ontmoeten en waar ze kunnen spelen, ontspannen en sporten. Bewoners zijn enorm betrokken bij hun directe leefomgeving, en hebben vaak concrete plannen, zoals moestuinen, speeltoestellen of fruitbomen. We geven de openbare ruimte vorm samen met bewoners. Herinrichting en klimaatadaptatie zien we daarbij als kans om onze openbare ruimte nog functioneler, gebruiksvriendelijker en groener te maken. We steken dan ook extra geld in onze openbare ruimte.

De uitgangspunten daarbij zijn

- Aandacht voor het bestrijden van hitte stress met water en bomen.
- Waterberging voor piekbuien.
- Ruimte en middelen voor kunst in de openbare ruimte.
- Het terugdringen van steen in de openbare ruimte.
- Meer aandacht voor sport en bewegen in de openbare ruimte.

- Waar mogelijk verbetering van de flora en fauna waarden.
- We betrekken mensen met een beperking actief bij de toegankelijkheid.

Deze worden bij de herijking in 2019 toegevoegd aan de meerjarenplanning voor het onderhoud buitenruimte.

III.VI. Met schone lucht, verkeersveiligheid en goede fiets- en OV voorzieningen

Verkeersveiligheid blijft een belangrijk uitgangspunt. We blijven daarom uitgaan van 30-kilometerzones en het beperken van sluipverkeer. We optimaliseren fietsroutes rond en in Diemen. Diemen behoort tot de best met openbaar vervoer ontsloten gemeentes in Nederland. Die goede ontsluiting blijft essentieel: het zorgt voor minder autoverkeer en schonere lucht en zorgt dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen in de samenleving.

- Uitgangspunt van het parkeerbeleid is de kwaliteit van de openbare ruimte.
- We zorgen daarbinnen voor voldoende parkeerruimte tegen redelijke kosten. De Parkeertarieven zijn kostendekkend, er wordt geen winst gemaakt. Blauwe zones blijven het primaire instrument.
- Het aantal laadpalen in de openbare ruimte groeit, het aanvragen hiervan wordt actiever aangeboden.
- We zetten in op het terugdringen van geluid en fijnstof binnen en buiten de bebouwde kom, en blijven ons hard maken voor 80 km per uur op de ons omringende snelwegen.
- We verbeteren fietsroutes waar nodig.

IV. Financiën

Samen hebben we de afgelopen jaren de schouders eronder gezet om ervoor te zorgen dat Diemen kon groeien en bloeien. Nu is de tijd om samen te oogsten, te investeren en de financiële ruimte te gebruiken. Niet alleen omdat het kan, maar omdat het moet. Om oude en nieuwe uitdagingen waar we samen voor staan te overwinnen. Om kansenongelijkheid tussen Diemenaren te helpen verkleinen. Om meer mensen uit armoede en aan het werk te helpen. En om te helpen zorgen dat iedereen in ons diverse, stedelijke dorp de ruimte heeft om zichzelf te zijn. Om te investeren in goede en gevarieerde voorzieningen om meer Diemenaren bij elkaar te brengen.

In de kadernota 2019-2022 zal het nieuwe College de definitieve vertaling van dit akkoord in programma's en bedragen aan de Raad presenteren. Volgens de eerste berekeningen zijn de gevolgen in de exploitatiebegroting van dit programma gemiddeld €1.600.000 per jaar. In hoofdlijnen is dat jaarlijks als volgt opgebouwd:

Jaarlijkse prioriteiten

Sterke gemeenschap: Diversiteit, Veiligheid, Voorzieningen, Daarom Diemen	€ 422.000
Sociaal Diemen: Werk, Armoede, Ouderen, Zorg	€ 594.000
Duurzaamheid, Openbare Ruimte en Klimaatadaptatie, Natuur	€ 584.000

Een deel van de uitgaven sociaal, hebben een incidenteel karakter tot en met 2022. Het betreft hier de extra inspanning om minder kansrijke groepen naar werk te begeleiden, gemiddeld €200.000 per jaar.

Investeren in voorzieningen

Daarnaast zullen investeringen in de kadernota aan de Raad worden voorgelegd voor de Basisschool HollandPark, Middelbare school, Hockeyvelden, wegenstructuur Diemen Zuid, aanpak stationsomgeving Diemen centrum, Geluidschermen Punt Sniep en de verplaatsing van de Bibliotheek.

Meerjarenperspectief

Een deel van deze investeringen zijn al opgenomen in de meerjarenraming 2018-2021. De voorgenomen extra investeringen van €30 miljoen vinden met name plaats in 2021 en 2022.

Voor de realisatie van dit programma zijn geen lastenverhogingen nodig. Volstaan kan worden met een inflatie-volgend tarievenbeleid.

Volgens berekeningen passen de jaarlijkse kapitaallasten van deze investeringen binnen de exploitatiebegroting van de jaren na 2022.

VI. Portefeuilleverdeling

Jorrit Nuijens, GroenLinks:

Openbare Ruimte, inclusief afval, water, natuur en ecologische verbindingen, Groen Buitengebied; Duurzaamheid, Milieu; Gebouwenbeheer; Sociale Zaken, Participatiewet inclusief Armoedebeleid, Taal & Inburgering, Vluchtelingen zaken, Bedrijvenpanels, Dierenwelzijn. Wijkwethouder Noord, Lid commissie Bezwaar & Beroep, 1^e loco.

Jeroen Klaasse, D66:

Welzijn, WMO, Zorg, Jeugdzorg, Kunst en Cultuur; Onderwijs en Kinderopvang en VVE; City marketing en Evenementen; Recreatie; Sport; Economische Zaken; Diversiteit; Ontwikkelingssamenwerking. Wijkwethouder Centrum, 2^e loco.

Lex Scholten, PvdA:

Ruimtelijke Ontwikkeling; Financiën; Verkeer en Parkeren; Grondzaken; Wonen. Wijkwethouder Zuid, 3^e loco.

Erik Boog, Burgemeester:

Openbare Orde en Veiligheid; Handhaving; P&O; Uitvoering Vergunningen; DUO+; Communicatie en coördinatie participatie/burgerinitiatieven; ICT, APV, Juridische zaken, Omgevingsdienst. Wijkportefeuillehouder Buitengebied.

Projecten:

Holland Park:	1 ^e Scholten	2 ^e Nuijens
Oost-West-As:	1 ^e Scholten	2 ^e Nuijens
Onderwijshuisvesting:	1 ^e Klaasse	2 ^e Scholten
Spoorzicht:	1 ^e Nuijens	2 ^e Klaasse
Sportaccommodaties:	1 ^e Klaasse	2 ^e Nuijens
Ajax-pad:	1 ^e Scholten	2 ^e Nuijens